

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sžo/184/2015
Identifikačné číslo spisu: 1014200019
Dátum vydania rozhodnutia: 27.09.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1014200019.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Rozhlas a televízia Slovenska, so sídlom v Bratislave, Mlynská dolina, IČO: 47 232 480, proti žalovanému: Rada pre vysielanie a retransmisiu, so sídlom v Bratislave, Palisády č. 36, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného z 8. októbra 2013, číslo RL/045/2013, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 24. marca 2015, č.k. 5S/3/2014-43, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 24. marca 2015, č.k. 5S/3/2014-43, z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom z 24. marca 2015, č.k. 5S/3/2014-43 postupom podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal preskúmania a zrušenia rozhodnutia žalovaného z 8. októbra 2013, číslo RL/045/2013, ktorým rozhodol, že žalobca porušil povinnosť ustanovenú v § 16 ods. 3 písm. b/ zákona č. 308/2000 Z.z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z.z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z.z.“) tým, že v rámci programovej služby Rádio Slovensko dňa 7. mája 2013 o cca 12:00 hod. odvysielal program Rádiožurnál, v rámci ktorého odvysielal príspevok „Tepelné hospodárstvo v Liptovskom Mikuláši“, v ktorom boli prezentované jednostranné a neúplné informácie o zámere vedenia mesta Liptovský Mikuláš, týkajúcom sa fungovania tepelného hospodárstva v meste, keďže stanovisko dotknutej strany, ktorou bol v danej veci poslanec mestského zastupiteľstva a predchádzajúci primátor mesta Liptovský Mikuláš, p. X. O., resp. poslanecký klub strany SMER-SD, nebolo v príspevku sprostredkované, čím nebola zabezpečená objektívnosť a nestrannosť predmetného programu, za čo mu uložil podľa § 64 ods. 1 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z.z. sankciu - upozornenie na porušenie zákona.

Krajský súd v odôvodnení rozsudku skonštatoval zákonnosť napadnutého rozhodnutia ako aj postupu žalovaného. Uviedol, že žalobca nesie za obsah svojho vysielania objektívnu zodpovednosť. Posudzovaným skutkovým stavom, ktorým došlo k naplneniu skutkovej podstaty správneho deliktu

podľa § 16 ods. 3 písm. b/ zákona č. 308/2000 Z.z. je výlučne len to, čo bolo odvysielané žalobcom v rámci predmetného programu. To, čo bolo odvysielané, teda relevantný skutkový stav, žalovaný zistil dostačujúco a celkom presne, keďže ho zistil zo záznamu programu Rádiožurnál zo 7. mája 2013 o cca 12:00 hod. odvysielaného na rozhlasovej programovej službe Rádio Slovensko. Zo záznamu vyplýva, že redaktor M. B. sa snažil získať stanovisko bývalého primátora p. O. k aktuálnemu zámeru mesta predať tepelnú energetiku v Liptovskom Mikuláši, avšak z odvysielaného príspevku nevyplýva, že p. O. dostal možnosť vyjadriť sa aj k tvrdeniam spochybňujúcim prenájom tepelnej energetiky v Liptovskom Mikuláši z čoho vyplýva, že jeho odmietavý postoj sa nevzťahoval k otázke nevýhodnosti rozhodnutia predchádzajúceho vedenia mesta o prenájme tepelnej energetiky. Názor žalobcu, že odvysielaný príspevok bol vecný, zrozumiteľný, všetky fakty zhrnuté do jeho obsahu poskytovali divákovi úplnú a vyváženú informáciu ohľadom uvedenej témy a spĺňali hlavné kritériá kladené na objektivnosť a nestrannosť, vyhodnotil krajský súd ako nesprávny, nakoľko informácie týkajúce sa nevýhodnosti pôvodného prenájmu tepelnej energetiky v Liptovskom Mikuláši zostali nezodpovedané dotknutou stranou. Dodal, že povinnosť stanovená v § 16 ods. 3 písm. b/ zákona č. 308/2000 Z.z. je odôvodnená práve ochranou práv a slobôd iných osôb - verejnosti na príjem pluralitných informácií. Cieľom je teda práve ochrana poslucháča, ktorý má právo na objektívne a nestranné informácie. Zo žalobcovho odvysielaného príspevku je zrejmé, že redaktor oslovil z dotknutých osôb iba bývalého primátora mesta a z príspevku nie je zrejma snaha vysielateľa zabezpečiť objektivnosť a nestrannosť iným spôsobom, ako oslovením jednej dotknutej osoby.

Výpočutie redaktora p. Q. B. nepovažoval krajský súd za potrebné, nakoľko výpoveď redaktora by neovplyvnila zistenie, že žalobca ako vysielateľ nezabezpečil objektivnosť a nestrannosť v zmysle § 16 ods. 3 písm. b/ zákona č. 308/2000 Z.z.. Dodal, že z vyjadrenia redaktora z 1. augusta 2013 nevyplýva nič iné ako to, že bývalý primátor p. O. sa odmietol vyjadriť k zámeru vedenia mesta. Z obsahu odvysielaného príspevku však nevyplýva, že p. O. mal možnosť zaujať stanovisko k naznačenej nevýhodnosti predchádzajúceho vedenia mesta týkajúce sa prenájmu tepelnej energetiky. Z autorovho príspevku vyplýva, že oslovil z dotknutých osôb iba bývalého primátora mesta p. O..

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, krajský súd dospel k záveru, že rozhodnutie a postup žalovaného v medziach žaloby bol v súlade so zákonom, a preto podľa § 250j ods. 1 OSP žalobu ako nedôvodnú zamietol.

O náhrade trov konania súd rozhodol s poukazom na § 250k ods. 1 <.. OSP tak, že žalobcovi, ktorý v konaní nebol úspešný, náhradu trov konania nepriznal.

II.

Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie.

Odvolanie odôvodnil tým, že rozhodnutie krajského súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ OSP), krajský súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 205 ods. 2 písm. d/ OSP), krajský súd neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 205 ods. 2 písm. c/ OSP). Taktiež namietal inú vadu konania - nepreskúmateľnosť rozhodnutia (§ 205 ods. 2 písm. b/ OSP).

V súvislosti s námietkou nesprávneho právneho posúdenia veci žalobca uviedol, že príspevok s názvom „Tepelné hospodárstvo v Liptovskom Mikuláši“ bol venovaný problematike zámeru vedenia mesta Liptovský Mikuláš vstúpiť do spoločnosti, ktorá vyrába a do domácností dodáva tepelnú energiu, pričom v súlade s § 16 ods. 3 písm. b/ zákona č. 308/2000 Z.z. bol poskytnutý priestor všetkým kompetentným stranám. V príspevku boli sprostredkované vyjadrenia primátora mesta p. U., p. Q. V. zo spoločnosti LMT a.s., p. Q. I., poslanca mestského zastupiteľstva v Liptovskom Mikuláši a redaktor sprostredkoval aj vyjadrenie bývalého primátora p. O., že sa zatiaľ nebude vyjadrovať. Poukázal na to, že v dňoch 1. augusta a 2. augusta 2013 bol žalovanému doručený e-mail a list od redaktora príspevku

p. B., ktorý uviedol: „Po skončení tlačovej besedy som telefonoval predsedovi opozičného klubu v zastupiteľstve X. O. (Smer SD), informoval som ho o tlačovej besede a o tom, že z nej pripravujem príspevok a ponúkol som mu možnosť vyjadriť sa. Odmietol s tým, že o zámere vedenia mesta zatiaľ nevie a nebude sa k nemu vyjadrovať“. Z tohto vyjadrenia je teda zrejmé, že redaktor poskytol priestor p. O., aby sa vyjadril k celej vzniknutej situácii, teda mohol ozrejmiť aj kroky, ktoré viedli bývalé zastupiteľstvo k prenájmu tepelnej energetiky. P. O. sa teda odmietol vyjadriť k akýmkoľvek skutočnostiam. Nie je teda pravdou, že redaktor dal len jednu konkrétnu otázku, a to nech sa vyjadrí k zámeru mesta. Ďalej žalobca poukázal aj na to, že rozhodnutie mesta o prenájme tepelnej energetiky bolo spomenuté len okrajovo, ako genéza k aktuálnej téme, bez ktorej by bola informácia o aktuálnom zámere mesta bez výpovednej hodnoty. Redaktor žiadnym spôsobom nespochybnil rozhodnutie bývalého vedenia mesta, iba poukázal na skutočnosť, že „mestskú energetiku získala spoločnosť, ktorej väčšinovým vlastníkom je schránková firma v Bratislave. S rovnakým sídlom a s rovnakým majiteľom - právnikom ako množstvo iných firiem“. Príspevok tak stojí na pravdivých faktoch, ktoré je možné overiť z verejne prístupných zdrojov a neobsahuje nepravdivé, či pravdu skresľujúce údaje, pričom pravdivosť alebo úplnosť týchto faktov nijakým spôsobom žalovaný nespochybnil. Redaktor nijak nesprostredkoval informácie týkajúce sa nevýhodnosti prenájmu, neuviedol ani či mesto bolo na prenájme ziskové, prípadne stratové. Len poukázal na fakty o spoločnosti, ktorej bola tepelná energetika mesta prenajatá. Dodal, že p. O. bol oboznámený s témou reportáže a dostal priestor na vyjadrenie, pričom je len na ňom, ako tento priestor využije. Sloboda prejavu nechráni iba „pozitívne právo“ vyjadrené aktívnym konaním, ale aj „negatívne právo“ vyjadrené zdržaním sa konania, t.j. právo mlčať. Vysielateľ nemôže byť sankcionovaný za to, že poskytne priestor na vyjadrenie dotknutej strane, pričom sa táto odmietne vyjadriť. P. O., ako bývalý primátor mesta a aktuálny poslanec mesta a predseda poslaneckého klubu SMER-SD je verejne činnou osobou, ktorá vystupuje v mene mesta a mala by si byť vedomá následkov odmietnutia poskytnúť stanovisko.

Nesprávne skutkové zistenia na základe vykonaných dôkazov žalobca odôvodnil s poukazom na to, že krajský súd pri vydávaní rozhodnutia vychádzal z obsahu spisu správneho konania, mal teda k dispozícii vyjadrenie redaktora, zvukový záznam príspevku a vyjadrenia účastníkov konania, pričom z vykonania týchto dôkazov nijak nevyplýva, že by redaktor oslovil bývalého primátora p. O. len v tej súvislosti, aby sa vyjadril k aktuálnemu zámeru mesta. Krajský súd tak svoje rozhodnutie postavil len na určitej domnienke, ktorá nemá oporu vo vykonanom dokazovaní. Je nepochybné, že redaktor poskytol priestor na vyjadrenie bývalému primátorovi mesta tak, aby sa mohol vyjadriť, ako to on uzná za vhodné. To, ako sa bývalý primátor vyjadril a to, že redaktor v príspevku parafrázoval vyjadrenie bývalého primátora neznamená, že mu bol poskytnutý priestor len na vyjadrenie sa k zámeru mesta.

Žalobca taktiež namietal nevykonanie navrhnutých dôkazov. Konkrétne, žalobca navrhol vypočuť svedka, redaktora p. B., ktorý svojou výpoveďou mohol objasniť skutočnosti ohľadom komunikácie medzi ním a p. O. a jednoznačne tak odpovedať na otázku, že p. O. vedel, čo je predmetom pripravovaného príspevku a k čomu sa mal možnosť vyjadriť, čím by sa vyvrátili domnienky žalovaného v súvislosti s „nedostatočnou snahou“ o zabezpečenie objektívnosti a nestrannosti. Snahu redaktora, prípadne samotného vysielateľa nie je možné hodnotiť bez toho, aby sa bližšie zisťovali okolnosti prípravy reportáže, minimálne aspoň v rozsahu komunikácie medzi redaktorom a p. O..

Žalobca aj s poukazom na § 157 ods. 2 OSP ako aj judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky (I. ÚS 236/2006, I. ÚS 114/2008, III. ÚS 311/07) ďalej namietal nepreskúmateľnosť rozsudku krajského súdu. V tomto kontexte vytkol krajskému súdu, že tento v podstate použil argumentáciu žalovaného, pričom v rámci konania žalobca poukázal na rozpor odôvodnenia žalovaného, keď na jednej strane konštatoval snahu sprostredkovať objektívne a nestranné informácie, ale na strane druhej konštatoval nedostatočnú snahu, nakoľko mali byť sprostredkované vyjadrenia aj iných poslancov za poslanecký klub

SMER-SD, ktorí v minulosti za prenájom tepelnej energetiky hlasovali, a ktorí vykonávajú poslanecký mandát za túto stranu aj v súčasnosti. Pokiaľ teda krajský súd prijal argumentáciu žalovaného, že nebola zrejmá dostatočná snaha o zabezpečenie objektívnosti a nestrannosti, mal sa vo svojom odôvodnení s týmto rozporom vysporiadať. Taktiež mal ozrejmiť, čo si predstavuje pod pojmom dostatočná snaha,

prípadne, ako má táto snaha vyplynúť z príspevku, keďže rozhodnutie žalovaného aj súdu má mať najmä výchovný a prevenčný charakter a poskytnúť tak určitý návod pre vysielateľa do budúcnosti.

Záverom žalobca dodal, že práve p. O. je predsedom poslaneckého klubu SMER-SD, a teda osoba kompetentná na vyjadrenie sa v predmetnej veci, pričom jeho kompetentnosť vyplýva aj zo zákona č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení, podľa ktorého je práve primátor mesta popredný predstaviteľ a najvyšší výkonný orgán obce, resp. mesta, ktorý môže aj pozastaviť výkon uznesenia obecného zastupiteľstva a práve primátor je osoba, ktorá je podrobená kritike za výkon obecnej správy. Redaktor príspevku p. O. oslovil z titulu bývalého primátora mesta, teda predstaviteľa mesta v čase prenájmu tepelnej energetiky. Skutočnosť, že p. O. právo vyjadriť sa nevyužil, bolo deklarované v samotnej reportáži. Argument žalovaného, že redaktor mal osloviť aj iných poslancov mestského zastupiteľstva za poslanecký klub SMER-SD, ktorí v minulosti za prenájom tepelnej energetiky hlasovali a ktorí vykonávajú poslanecký mandát za túto stranu aj v súčasnosti je podľa žalobcu neprijateľný. Uviedol, že žalovaný opomenul tú skutočnosť, že práve predseda poslaneckého klubu SMER-SD je kompetentný na poskytnutie stanoviska v mene poslaneckého klubu SMER-SD, pričom v čase tvorby príspevku nemusel vykonávať poslanecký mandát žiaden poslanec mestského zastupiteľstva za poslanecký klub SMER-SD, ktorý za prenájom tepelnej energetiky hlasoval v minulosti a v takom prípade by vysielateľ nemohol podľa logiky žalovaného, splniť podmienku objektívnosti a nestrannosti príspevku. Podľa žalobcu je teda neprípustné, aby vysielateľ bol povinný osloviť ďalšie osoby, pokiaľ sa odmietne vyjadriť najkompetentnejšia osoba, najmä pokiaľ žiadna osoba nespĺňa požiadavky uvedené v „návode“ žalovaného. Takýto postup by kládol pred vysielateľa v určitých prípadoch neľahkú, až nesplniteľnú úlohu a vznikali by tým situácie, kedy by vysielateľ nemohol plniť svoju zákonnú povinnosť, čo by mohlo mať za následok ohrozenie práva verejnosti na prístup k informáciám.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti, žalobca navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

III.

K odvolaniu sa vyjadril podaním z 15. júla 2015 žalovaný.

V dôvodoch vyjadrenia poukázal na to, že tvrdenia žalobcu sú účelové a nepravdivé. Uviedol, že sporný príspevok je potrebné vnímať v dvoch úzko previazaných rovinách. Tou prvou je hlavná téma príspevku, teda aktuálny zámer mesta Liptovský Mikuláš predat' infraštruktúru súvisiacu s tepelnou energetikou. Druhá rovina sa týka naznačenej nevýhodnosti rozhodnutia predchádzajúceho vedenia mesta o prenájme tejto infraštruktúry. Z obsahu príspevku vyplýva, že rozhodnutie predchádzajúceho vedenia mesta týkajúce sa prenájmu tepelnej energetiky bolo poznačené tým, že úspešným uchádzačom, ktorý tento prenájom získal, bola neznáma firma s netransparentnou vlastníckou štruktúrou, čo mohlo znamenať hospodársku nevýhodnosť predmetnej transakcie. Potenciálne dotknutým subjektom, ktorý sa k tomuto tvrdeniu mohol a mal vyjadriť, resp. ktorého stanovisko k predmetnej veci malo byť sprostredkované, je bývalý primátor mesta p. O. a bývalé väčšinové zoskupenie v mestskom zastupiteľstve ovládané stranou SMER-SD, ktoré spochybňovaný prenájom odsúhlasilo. Žalovaný čiastočne vyjadril súhlas so žalobcom, že iniciatíva redaktora zameraná na získanie stanoviska p. O. bola v súlade so záujmom poskytnúť recipientom objektívne a nestranné informácie, avšak iba čo do otázky aktuálneho zámeru mesta predat' tepelnú energetiku v Liptovskom Mikuláši. Z príspevku však nevyplýva, že p. O. dostal priestor vyjadriť sa aj k samotným tvrdeniam spochybňujúcim prenájom tepelnej energetiky v Liptovskom Mikuláši. Sám žalobca vo svojom vyjadrení uviedol, že redaktor položil p. O. výlučne otázku smerujúcu k zisteniu jeho stanoviska k aktuálnemu zámeru mesta.

Rovnako konštatoval, že úsilie, ktoré vynaložil redaktor na získanie stanoviska opozície v mestskom zastupiteľstve vo veci zámeru vedenia mesta, nebolo dostatočné na zabezpečenie objektívnosti a nestrannosti spravodajského príspevku. Redaktor ako autor sporného príspevku sa po predbežnom odmietnutí p. O. neusiloval získať stanovisko iných poslancov mestského zastupiteľstva za stranu

SMER-SD, ktorí v minulosti za prenájom tepelnej energetiky hlasovali, a ktorí vykonávajú poslanecký mandát za uvedenú stranu v súčasnosti. Zdôraznil, že ak nie je možné zabezpečiť objektivnosť a nestrannosť programu priamou konfrontáciou proti sebe stojacich názorov, treba, aby vysielateľ zabezpečil objektivnosť a nestrannosť programu iným vhodným spôsobom. Opakovane žalovaný zotrval na názore, že predmetom otázky adresovanej p. O. bol aktuálny zámer mesta a nie možná nevýhodnosť predchádzajúceho rozhodnutia, ktorá sa v príspevku naznačuje tým, že na niekoľkých miestach sa pripomína nejasný pôvod nájomcu tepelnej energetiky na základe rozhodnutia predchádzajúcej väčšiny v mestskom zastupiteľstve. Odmietavý postoj p. O. sa nevzťahoval na otázku o spornom charaktere rozhodnutia mesta pod jeho vedením. Žalovaný taktiež odmietol vyjadrenie žalobcu, že „príspevok stojí na pravdivých faktoch“ a „neobsahuje nepravdivé, či pravdu skresľujúce údaje“, keď informácie týkajúce sa nevýhodnosti prenájmu zostali v rovine nepreukázanej hypotézy, ktorá pri absencii vyjadrenia dotknutej strany vyznela v prospech zámeru súčasného vedenia mesta. Absencia stanoviska či už predchádzajúceho primátora p. O., alebo iného zástupcu bývalého vedenia mesta viedla k neobjektívnosti skúmaného príspevku. Vzhľadom na uvedené, žalovaný konštatoval, že žalobca nezabezpečil zákonom vyžadovanú objektivnosť a nestrannosť, a to predovšetkým tým, že dotknuté osoby so spornou otázkou týkajúcou sa ich pôsobenia vo vedení mesta nijako nekonfrontovali.

K žalobcom namietaným nesprávnym skutkovým zisteniam žalovaný s poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. februára 2014, sp.zn. 6Sžo/23/2013 uviedol, že relevantným skutkovým stavom pri posudzovaní porušenia zákonnej povinnosti v zmysle § 16 ods. 3 písm. b/ zákona č. 308/2000 Z.z. je to, čo bolo vysielateľom odvysielané, dôkazom čoho je záznam vysielania a jeho prepis/popis, z ktorého je možné zistiť obsah odvysielaného vysielania ako základ pre vyvodenie záveru o jeho objektivnosti a nestrannosti, pričom skutočnosti, ktoré nastali po ňom, alebo pred ním, sú pre takéto posúdenie právne bezvýznamné. V tejto súvislosti dodal, že z obsahu príspevku jednoznačne vyplýva, že „Bývalý primátor X. O. sa k zámeru vedenia mesta zatiaľ nechcel vyjadriť“.

V súvislosti s námietkou žalobcu, že krajský súd nevypočul redaktora p. B. žalovaný zdôraznil, že jedinou relevantnou skutočnosťou na posúdenie súladu vysielania žalobcu s § 16 ods. 3 písm. c/ zákona č. 308/2000 Z.z. je odvysielaný obsah, ktorý je nesporný a zrejmý na základe prepisu/popisu skutkového stavu v prejednávanej veci.

Rovnako námietku žalobcu o nedostatočnom odôvodnení rozsudku považoval za nedôvodnú.

Záverom, žalovaný skonštatoval zistenie skutkového stavu zo strany krajského súdu v dostatočnej miere, na ktorý následne aplikoval správne ustanovenia zákona, rozsudok spĺňa všetky náležitosti plynúce z príslušných ustanovení OSP, nevykazuje formálne ani logické nedostatky, je riadne zdôvodnený, žalobca nebol na svojich právach ukrátený rozhodnutím ani postupom správneho orgánu a navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok krajského súdu potvrdil.

IV.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP a § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok - ďalej len „SSP“), preskúmal odvolaním napadnuté rozhodnutie krajského súdu bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) a napadnutý rozsudok podľa § 221 ods. 1 písm. h/ OSP zrušil a podľa § 221 ods. 2 OSP vrátil vec krajskému súdu na ďalšie konanie.

Podľa § 492 ods. 2 SSP odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté predtým nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Podľa § 244 ods. 1 OSP v správnom súdnom konaní preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 247 ods. 1 OSP podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo

právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Podľa § 250i ods. 2 OSP, ak správny orgán podľa osobitného zákona rozhodol o spore alebo o inej právnej veci vyplývajúcej z občianskoprávnych, pracovných, rodinných a obchodných vzťahov (§ 7 ods. 1) alebo rozhodol o uložení sankcie, súd pri preskúvaní tohto rozhodnutia nie je viazaný skutkovým stavom zisteným správnym orgánom. Súd môže vychádzať zo skutkových zistení správneho orgánu, opätovne vykonať dôkazy už vykonané správnym orgánom alebo vykonať dokazovanie podľa tretej časti druhej hlavy.

Najvyšší súd dáva do pozornosti, že úlohou súdu pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (§§ 244 a nasl. OSP) je posudzovať, či správny orgán vecne príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkom konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúcemu vydaniu napadnutého rozhodnutia.

Podľa § 250i ods. 2 OSP ak správny orgán podľa osobitného zákona rozhodol o spore alebo o inej právnej veci vyplývajúcej z občianskoprávnych, pracovných, rodinných a obchodných vzťahov (§ 7 ods. 1) alebo rozhodol o uložení sankcie, súd pri preskúvaní tohto rozhodnutia nie je viazaný skutkovým stavom zisteným správnym orgánom. Súd môže vychádzať zo skutkových zistení správneho orgánu, opätovne vykonať dôkazy už vykonané správnym orgánom alebo vykonať dokazovanie podľa tretej časti druhej hlavy. Do uvedenej právnej normy bola transformovaná požiadavka tzv. „plnej jurisdikcie“ ako atribútu práva na spravodlivý proces, v zmysle ktorej súd pri svojom rozhodovaní nesmie byť obmedzený v skutkových otázkach len tým, čo vo veci zistil správny orgán, a to ani čo do rozsahu vykonaných dôkazov, ani ich obsahu a hodnotenia zo známych hľadísk závažnosti, zákonnosti a pravdivosti. Súd teda celkom samostatne a nezávisle hodnotí správnosť a úplnosť skutkových zistení zadovážených správnym orgánom, a ak pritom zistí skutkové, či (procesné) právne pochybenia, môže v zrušujúcom rozhodnutí správnemu orgánu uložiť povinnosť na ich odstránenie, nahradenie alebo doplnenie, alebo tak urobí sám.

Predmetom odvolacieho konania v preskúvanej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým súd prvého stupňa zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného správneho orgánu. Preskúvaným rozhodnutím žalovaný uložil žalobcovi sankciu za porušenie § 16 ods. 3 písm. b/ zákona č. 308/2000 Z.z. podľa § 64 ods. 1 písm. a/ tohto zákona upozornenie na porušenie zákona. Najvyšší súd preto preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného správneho orgánu a konanie mu prechádzajúce, najmä z toho pohľadu, či sa súd vysporiadal so všetkými námietkami uvedenými v žalobe a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu.

Najvyšší súd dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu je založený na nedostatočne zistenom skutkovom stave, nepostačujúcom na konštatovanie zákonnosti preskúvaného rozhodnutia žalovaného.

Predmetom preskúvacieho konania v danej veci je rozhodnutie žalovaného, ktorým podľa § 64 ods. 1 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z.z. uložil žalobcovi sankciu - upozornenie na porušenie zákona, a to za porušenie povinnosti ustanovenej v § 16 ods. 3 písm. b/ zákona č. 308/2000 Z.z. tým, že v rámci programovej služby Rádio Slovensko dňa 7. mája 2013 o cca 12:00 hod. odvysielal program Rádiožurnál, v rámci ktorého odvysielal príspevok Tepelné hospodárstvo v Liptovskom Mikuláši, v ktorom boli prezentované jednostranné a neúplné informácie o zámere vedenia mesta Liptovský Mikuláš,

týkajúcom sa fungovania tepelného hospodárstva v meste, keďže stanovisko dotknutej strany, ktorou bol v danej veci poslanec mestského zastupiteľstva a predchádzajúci primátor mesta Liptovský Mikuláš, p. X. O., resp. poslanecký klub strany SMER-SD, nebolo v príspevku sprostredkované, čím nebola zabezpečená objektívnosť a nestrannosť predmetného programu.

V týchto typoch konania predstavuje záznam z vysielania (v tomto konkrétnom prípade zvukový záznam programu Rádiožurnál, zo 7. mája 2013 o cca 12:00 hod. odvysielaného na rozhlasovej programovej službe Rádio Slovensko) zásadný podklad pre vydanie rozhodnutia. Je to obligatórna súčasť každého administratívneho spisu, na ktorom je jednoznačne zaznamenaný skutkový stav. So záznamom vysielania je možné sa oboznámiť v prípade obrazovo-zvukového záznamu len jeho vzhľadnutím, alebo v prípade zvukového záznamu (ako je tomu v tomto prípade) jeho vypočutím. Prepis / popis skutkového stavu obsiahnutý v administratívnom spise, prípadne v obsahu rozhodnutia žalovaného nemôže v žiadnom prípade nahradiť záznam z vysielania, pre ktorý je špecifická práve jeho autentickosť. Prepis / popis skutkového stavu je iba nevyhnutným prejavom zásady písomnosti správneho konania a slúži na zachytenie obsahu skutkového stavu do písomnej podoby.

Podľa ustálenej súdnej praxe je povinnosťou žalovaného predložiť súdu kompletný, žurnalizovaný administratívny spis, na základe ktorého súd môže posúdiť postup správneho orgánu a všetky podklady rozhodujúce pre vydanie rozhodnutia (R 66/1998).

Ak je teda predmetom konania preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného, ktorým podľa § 64 ods. 1 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z.z. uložil žalobcovi sankciu - upozornenie na porušenie zákona, a to za porušenie povinnosti ustanovenej v § 16 ods. 3 písm. b/ zákona č. 308/2000 Z.z. tým, že v odvysielanom príspevku Tepelné hospodárstvo v Liptovskom Mikuláši žalobca nezabezpečil objektívnosť a nestrannosť predmetného programu, potom aj rozhodnutie musí byť založené na skutkových zisteniach majúcich pôvod v príslušnom zvukovom zázname, ktorý je formou jeho existencie. Oboznámenie sa s týmto záznamom je nevyhnutným predpokladom zistenia skutkového stavu veci. Súdny prieskum nemožno vykonať bez toho, aby sa správny súd oboznámil s predmetným zvukovým záznamom. Pri rozhodovaní nemôže správny súd vychádzať len z tvrdení žalovaného správneho orgánu, ale je oprávnený uvádzané tvrdenia orgánu verejnej správy verifikovať. Iným výkladom a postupom by bola porušená zásada rovnosti účastníkov súdneho konania, a tým aj porušené právo na spravodlivý proces.

Z obsahu administratívneho spisu žalovaného vedeného pod číslom 271-PLO/O-3490/2013 nevyplýva, že by príslušný zvukový záznam bol jeho súčasťou; nevyplýva to ani z prehľadu obsahu administratívneho spisu. Rovnako zo súdneho spisu nevyplýva, že by si ho bol krajský súd od žalovaného dodatočne vyžiadal. Pokiaľ potom krajský súd nemal k dispozícii zvukový záznam, nemohol náležite preskúmať, či správny orgán postupoval a rozhodol v súlade alebo v rozpore so zákonom. Súdu v takom prípade chýbajú základné informácie o rozhodujúcich skutočnostiach majúcich vplyv na rozhodnutie vo veci. Za takej situácie súd v správnom súdnictve nemôže posúdiť, či rozhodnutie správneho orgánu vychádzalo zo správneho alebo nesprávneho posúdenia veci, či zistenie skutkového stavu žalovaným zodpovedá obsahu spisu, či je dostačujúce pre posúdenie veci.

Potom tu vyvstáva otázka, ako mohol krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku na strane 9 posledný odsek konštatovať cit.: „S tvrdením žalobcu, že rozhodnutie vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci žalovaný a ani súd nemôže súhlasiť, pretože postup žalovaného bol v súlade so zákonom, keďže žalobca nesie za obsah svojho vysielania objektívnu zodpovednosť a posudzovaným skutkovým stavom, ktorým došlo k naplneniu skutkovej podstaty správneho deliktu podľa § 16 ods. 3 písm. b/ zák. č. 308/2000 Z.z. je výlučne len to, čo bolo odvysielané žalobcom v rámci predmetného programu. To, čo bolo odvysielané, teda relevantný skutkový stav, žalovaný zistil dostačujúco a celkom presne, keďže ho zistil zo záznamu programu Rádiožurnál zo dňa 07.05.2013 o cca 12:00 hod. odvysielaného na rozhlasovej programovej službe Rádio Slovensko.“, keď tento sám nemal k dispozícii zvukový záznam, pričom až po oboznámení sa s jeho obsahom - vypočutím mohol ustáliť vyššie uvedený záver.

Pokiaľ sa teda krajský súd v rámci súdneho prieskumu zákonnosti rozhodnutia a postupu predchádzajúceho jeho vydaniu, bez ďalšieho uspokojil so závermi a tvrdeniami žalovaného bez toho, aby sám tieto tvrdenia vyhodnotil oboznámením sa so zvukovým záznamom, je potrebné jeho rozhodnutie považovať za predčasné a vychádzajúce z nedostatočne zisteného skutkového stavu veci.

Krajský súd sa v rámci súdneho prieskumu zákonnosti napadnutého administratívneho rozhodnutia vecnou stránkou vo vyššie naznačených intenciách nezaoberal, preto bude v ďalšom konaní jeho úlohou zodpovedať nastolené otázky a následne rozhodnúť vo veci samej.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti najvyšší súd rozhodol tak, že napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 v spojení s § 246c ods. 1 a s § 221 ods. 1 písm. h/ OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 OSP).

V ďalšom konaní bude potrebné, aby si krajský súd od žalovaného správneho orgánu v zmysle § 250d ods. 1 OSP vyžiadal príslušný zvukový záznam z vysielania, následne sa s ním riadne oboznámil a súčasne vo veci opätovne a riadne rozhodol.

Súčasne v novom rozhodnutí rozhodne krajský súd aj o trovách celého konania (§ 246c ods. 1 veta prvá a § 224 ods. 3 OSP).

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.